

Akwụkwọ Daniel - Nọmba Iri Asatọ na Abụọ

Iwepụ Ihe Omimi Amụma: Ighọta Akụkọ Ihe Mere Eme nke Daniel 11 na Mkpa nke Ihe A Na-eme kwa Ụbọchị n'ime Adventizim

Jeff Pippenger

2024-02-15

Mgbe anyị nyochachara akụkọ ihe mere eme site n'afọ 1863 ruo n'oge ogwugwu na 1989, n'ime okirikiri nke arụ arụ anọ nke Ezekiel isi nke asatọ, nke na-anọchi anya ogbo anọ nke Adventism, anyị ga-atugharị uche anyị n'ịba ụba nke omuma e kpughere na 1989. Ịba ụba ahụ nke omuma metụtara amaokwu isii ikpeazụ nke Daniel isi nke iri na otu. N'afọ 1989, obere òtù omumụ ụbọchị izu ike anyị chọputara ahirị mmezigharị nke amuma Bible, nke Future for America na-ezo aka na ya otutu mgbe, ma nke na-eguzobe usoro ihe omume n'ime ahirị mmezigharị o bula, nke n'aka nke ya na-enye onye na-amụ amuma ohere iji usoro mmiri ozuzo ikpeazụ nke “ahirị n'elu ahirị” ruo oru n'itinye ya n'oru.

N'ime afọ ole na ole (1992), edeworom akwukwo na-akowa amaokwu isii ikpeazụ nke Daniel iri na otu. E dere akwukwo ahụ maka afọju nke onwe m, n'ihu na enweghi m ike ma o bu ebumnobi igbasa omumụ ahụ n'ihu oha. Ka o na-erule 1994, akwukwo ahụ erutela otu ozi Adventist na-akwado onwe ya, ma ka o na-erule 1995, e biputara usoro isiokwu iri na otu nke na-akowa amaokwu isii ikpeazụ nke Daniel iri na otu n'akwukwo akukọ a na-ebiputa kwa onwa nke ozi ahụ na-emeputa. E nwere naanị ntụaka ole na ole kpomkwem banyere Daniel iri na otu n'ihe odide nke Mmụọ nke Amuma, ma nke kachasi mkpa n'ime ha niile ghorọ arumuka etiti na-akwado izi ezi nke nkowa m gosiputara banyere amaokwu ndi ahụ.

“Anyi enweghi oge anyi ga-atufu. Oge nsogbu di n'ihu anyi. A na-akpalite uwa site n'mmụọ agha. N'oge na-adighi anya, ihe nkiri ndi ahụ nke nsogbu e kwuru banyere ha n'amuma ga-emezu. Amuma di n'isi nke iri na otu nke Daniel eruola nso n'imezu ya nke zuru ezu. Otutu n'ime akukọ ihe mere eme nke mere n'imezu amuma a ga-emeghari ozo. N'amaokwu nke iri ato a na-ekwu maka otu ike nke ‘ga-enwe mwute, [Daniel 11:30–36 quoted.]”

“A ga-enwe ihe omume ndi yiri ndi a kowara n'okwu ndi a.” Manuscript Releases, nomba 13, 394.

Sista White doru anya na 1798 bu “oge ogwugwu.”

“Ma n'oge ogwugwu, ka onye-amuma ahụ na-ekwu, ‘Otutu ga-agaghari ebe a na ebe ahụ, a ga-emekwa ka ihe omuma ba ụba.’ Daniel 12:4... Ebe o bu na kemgbe 1798 e meghere akwukwo Daniel, ihe omuma banyere amuma aba ubaala, otutu ekwusawokwa ozi ahụ di oké njo gbasara ikpe ahụ nke di nso.” The Great Controversy, 356.

Amaokwu nke iri anọ nke Daniel iri na otu na-amalite site n'okwu ndi a, “Ma n'oge ogwugwu.”

Ma n'oge ogwugwu ka eze nke ndida ga-akpalite ya agha; eze nke ugwu ga-abiakwa imegide ya di ka ifufe ozuzo, ya na ugbo agha, na ndi na-agba inyinya, na otutu ugbo mmiri; o

ga-abanyekwa n'ala di iche iche, o ga-ajuputa n'ime ha ma gafee. Daniel 11:40.

O doro anya, obuna n'enweghi nkwardo kpomkwem nke Mmuo amuma, na amaokwu nke iri anọ na-akara mmalite nke usoro ihe ndi malitere n'afọ 1798. Ihe ndi ahụ na-eduga n'imechi oge amara e nyere mmadu, n'ih i na amaokwu mbu nke isi nke iri na abuo nke Daniel na-asi, "And at that time shall Michael stand up," ma Sister White emeela ka o doo anya na mgbe Michael biliri, oge amara e nyere mmadu na-emechi.

"N'oge ahụ ka Maikel ga-ebili, onye-isi ukwu ahụ nke na-eguzo n'onodu umu nke ndi gi: a ga-enwekwa oge mkpagbu, nke udi ya a hubeghi kengbe e nwere mba ruo n'oge ahụ: ma n'oge ahụ a ga-anaputa ndi gi, onye obula a ga-ahụ ka e dere aha ya n'akwukwo ahụ." Daniel 12:1.

"Mgbe ozi nke mmuo-oz i nke ato mechiri, ebere anaghizi arichitere ndi bi n'uwa ndi ikpe mara. Ndi nke Chineke aruzuwo oru ha. Ha anatala 'mmiri ozuzo ikpezu ahụ,' 'ime ka ume dighachi site n'onuno nke Onyenwe anyi,' a kwadokwa ha maka awa nke onwunwa di n'ihu ha. Ndi mmuo-oz i na-eme ngwa ngwa na-aga ije azu na ihu n'elugwe. Otu mmuo-oz i nke si n'uwa lota na-ekwuputa na aruchaala oru ya; e wetala ule ikpezu ahụ n'elu uwa, ndi niile gosiworo onwe ha dika ndi kweoro n'iwu nsọ ahụ nke Chineke anatala 'akara nke Chineke di ndu.' Mgbe ahụ Jisọs kwusiri arichitere Ya n'ebe nsọ ahụ di n'elu. O weliri aka Ya abuo, ma jiri olu ukwu kwuo, 'E mezula ya;' ndi agha niile nke ndi mmuo-oz i wee yipu okpueze ha mgbe O na-ekwuputa okwu ahụ di oke nsọ: 'Onye na-adighi akwuwa aka oto, ka o nogide na-adighi akwuwa aka oto: onye ruru aru, ka o nogide na idi ruru aru: onye ezi omume, ka o nogide na ibu ezi omume: onye di nsọ, ka o nogide na idi nsọ.' Mkpughe 22:11. E kpebiela ikpe onye o bula, maka ndu ma o bu maka onwu." The Great Controversy, 613.

Amaokwu iri anọ nke Daniel iri na otu, bidoro n'afọ 1798, ma n'amaokwu iri anọ na ise, mgbe eze nke ugwu (papasi), rutere ogwugwu ya na-enweghi onye ga-enyere ya aka, ohere ule mmadu na-emechi, n'ih i na amaokwu na-esote kwuru, "Ma n'oge ahụ," si otu a na-akowaputa "oge" ahụ e gosiputara n'amaokwu gara aga, nke bu amaokwu iri anọ na ise nke Daniel iri na otu. Eze nke ugwu (papasi), rutere ogwugwu ya n'oge mmechi nke ohere ule mmadu.

Ya mere, akuko ihe mere eme nke amaokwu isii ikpezu nke Daniel isi nke iri na otu na-akowaputa usoro ihe omume nke na-amalite n'afọ 1798 ma na-agwu na mmechi nke oge amara mmadu. Mgbe Sister White ka di ndu, afọ 1798 doro anya na o bu akuku nke akuko ihe mere eme gara aga nye ya. Mgbe o kwuru na "amuma di n'isi nke iri na otu nke Daniel eruola nso na mmezu ya zuru oke," o puru naani na-ezo aka n'akuko ihe mere eme nke na-eme mgbe afọ 1798 gasiri, ma tupu Michael ebili. O wee kwuo kpomkwem na "otutu n'ime akuko ihe mere eme nke meworo eme n'ime mmezu nke amuma a ga-emeghari ozo," si otu a na-eduzi onye na-amu amuma ka o ghota na akuko ikpezu nke Daniel isi nke iri na otu, nke "eruola nso na mmezu ya zuru oke," ka e jirila akuku ndi ozo nke akuko ihe mere eme e deputara n'isi nke iri na otu nke Daniel mee ihe nnochianya ya.

Ozugbo o kwusiri ike isi amuma ahụ kasi mkpa, o wee kpoọ amaokwu iri ato ruo iri ato na isii, ma kwuo, "The omume ndi yiri ndi a kowara n'okwu ndi a ga-eme." Mkpughe sitere n'ike mmuo nsọ

nyere ndị ahụ na-amụ amụma bụ ndị chọrọ ighọta mmezu ikpeazụ nke Daniel isi nke iri na otu, isi okwu. Isi okwu ahụ bụ na akụkọ ihe mere eme nke amaokwu isii ikpeazụ nke Daniel iri na otu, bụ ihe kwekọrọ n'akụkọ ihe mere eme a nọchiri anya ya n'amaokwu iri atọ ruo iri atọ na isii. E nwere ihè bara ụba nke sitere na mkpughe a, ma ihe kwesịkwara ilebara anya ebe a bụ na n'amaokwu iri atọ na otu nke Daniel iri na otu, "ihe a na-eme kwa ụbọchị," ka a na-ewepụ.

Iji ghọta nke ọma akụkọ ihe mere eme nke na-egosi usoro ihe omume ndị na-eduga ná mmechi nke ohere nnwale nke mmadụ, onye na-amụ amụma ga-enweriri nghọta ziri ezi banyere "ihe a na-eme kwa ụbọchị." O bụrụ na amaokwu nke iri atọ na otu na-akọwa iwepụ ozi Kraịst n'ụlọ nsọ Ya, ma o bụ o bụrụ na o na-akọwa iwepụ ikpere arụsị, o dị nnọọ mkpa nke ukwuu ighọta ya, ma o bụrụ na ịchọrọ ighọta nke ọma akụkọ ihe mere eme ahụ yiri ibe ya nke Sister White kwuru banyere ya mgbe o dere, "Ihe omume ndị yiri ndị a kọwara n'okwu ndị a ga-eme."

N'ezieokwu, Adventizim nke Laodisia amataghị mmezu nke amaokwu nke iri anọ nke Daniel iri na otu dika nke na-akọwa ọdịda nke Soviet Union na 1989, ma amaokwu ahụ n'onwe ya na-akọwa kpomkwem ihe omume ndị ahụ. Nye ndị chọrọ ighọta nke ọma mmụba nke ihe omuma amuma nke bjara na mmezu nke amaokwu nke iri anọ n'afọ 1989, nghọta ziri ezi banyere "ihe a na-eme kwa ụbọchị," wee bụrụ eziokwu dị ugbo a. N'akụkọ mbido nari afọ nke iri abụọ, nghọta ziri ezi ahụ dị mkpa, n'ihị na o bụ akụkọ dị oké mkpa nke eziokwu ndị ntọala nke Onyenwe anyị jiri William Miller guzobe.

Ma n'ime afọ iri na okara mbụ nke nari afọ nke iri abụọ, echiche Protestant nke Setan nke na-ekwu na "ihe a na-eme kwa ụbọchị" na-anọchi anya ọrụ Kraịst n'ụlọ nsọ Ya bụ echiche nke ndị ole na ole kwenyere na ya, o dighikwa mkpa ikwe ka esemokwu banyere eziokwu ahụ bụ na "ihe a na-eme kwa ụbọchị" bụ ihe nnọchianya nke ikpere arụsị ọbuna malite. Nke a bụ ihe kpatara i ga-eji nụ n'ọnu ndị na-eme mmeghari akụkọ ihe mere eme nke Laodisia, na isiokwu nke "ihe a na-eme kwa ụbọchị" "agaghị eme ka o bụrụ ajuju nnwale," ma o bụ na "a gaghị akpalite isiokwu nke 'ihe a na-eme kwa ụbọchị.'" Ihe ndị na-eme mmeghari ahụ na-ahapụ mgbe niile mgbe ha na-eduhie ndị na-amụtaghị ihe n'ime mkparịta ụka a puru iche, bụ nkọwa mgbochi nke mmuọ nsọ na-etinye mgbe niile n'isiokwu ahụ. E debere amaokwu a na-esonụ kpomkwem nye Elder Haskell.

Okenye Haskell nọ na-edu n'ichekwa nghọta ziri ezi banyere "ihe a na-eme kwa ụbọchị," megide mwakpo Prescott na Daniells n'afọ iri mbụ na nke abụọ nke nari afọ nke iri abụọ. Lezienụ anya nke ọma, n'ihị na Nwanyị White adighi mgbe o bula akowaputa na nghọta Haskell banyere "ihe a na-eme kwa ụbọchị" ezighi ezi; o bụ naani na o gwara ya ka o ghara ikwe ka mkpali ahụ nọgide, n'ihị na Onyenwe anyị achoghị inye ikpo okwu na-aga n'ihu nye ndị iro nke eziokwu (Prescott na Daniells), ka ha nọgide na-agba n'ihu n'ikwusa ozizi ụgha ha. N'ime akụkọ a, a na-abara Haskell mba n'ihị "chati ahụ," ma chati a na-ekwu maka ya bụ chati nke 1843. Haskell emeputaghachiri chati nke 1843 ka o bụrụ ihe àmà n'ime esemokwu ahụ. Ma o bughị naani na o meputaghachiri ya, o tinyekwara n'ala chati ahụ akụkọ okwu sitere n'aka Nwanyị White, ebe o na-ekwu na "chati nke 1843 bụ nke e duziri site n'aka Onyenwe anyị, na e kwesighi igbanwe ya." Ka i na-agu akụkọ a, guo ugboro ole o na-ekwu, "n'oge a."

“A gwara m ka m gwa unu, Ka e ghara inwe ajuju a ga-akpali ugbo a n’ime Review nke ga-eme ka uche ndi mmadu ghara idi n’udo.... Anyi enweghi oge ugbo a iji banye n’esemokwu na-adighi mkpa, kama anyi kwesiri iji ezi obi tulee mkpa o di icho Jehova ka obi na ndu wee nwee ezi ntughari. A ga-eme mgbali siri ike na nke kpomkwem iji nweta ido nsọ nke mkpuruobi na uche.”

“A dowo m aka na nti gbasara mkpa o di ka anyi nogide na-eguzo n’otu. Nke a bu okwu di anyi mkpa n’oge a. Di ka ndi n’otu n’otu, anyi kwesiri ime ihe n’uzo kacha juputa n’ikpachara anya.

“Edere m Okenye Prescott akwukwo, na-agwa ya na o ghaghi ikpachara anya nke ukwu ka o ghara iweta isiokwu n’ime Review ndi ga-adi ka ndi na-egosi adighi ike n’ihe anyi gabigara n’oge gara aga. Agwara m ya na okwu a nke o na-eche na e mehiere n’ihe banyere ya abughi ajuju di oké mkpa, nakwa na, o buru na e nye ya nnukwu ihe ugbo a, ndi iro anyi ga-eji ya mee ihe, ma mee ka obere ihe buru nnukwu ihe.

“O bukwa gi ka m na-agwa na isiokwu a [NJIRIMARA NKE “DAILY” NKE DANIEL 8.] ekwesighi ikpalite esemokwu n’oge a. Mba, nwanna m, o na-adi m na n’oge nsogbu a nke ahumahụ anyi, eserese ahụ nke i mere ka e biputaghachi ekwesighi ikesa. I mehiela n’okwu a. Setan ji mkpebi siri ike na-arụ orụ iweta ihe ga-ebute ogha aghara. E nwere ndi ga-enwe nnoo obi uto ihu ndi ozi anyi ka ha na-abata n’esemokwu banyere ajuju a, ha ga-emekwa ka o buru nnukwu okwu.”

“A kuziiri m na, banyere ihe o bua a puru ikwu n’otu akuku ma o bu n’akuku nke ozo nke ajuju a, igbachi nkiti n’oge a bu ikwu okwu n’uzo kasi doo anya. Setan na-eche ohere iji kpatara nkewa n’etiti ndi ozi anyi bu isi. O bu mmejo ibiputa chaati ahụ ruo mgbe unu niile ga-ezukota ma ruo na nkwekorita gbasara okwu a. Unu emebeghi omume n’amamihe site n’iweta n’ihu isiokwu nke ga-ebute mkparita uka na mmeputa echiche di iche iche, n’ihi na a ga-adopu ihe o bua n’uzo siri ike ma mee ka o puta ihe nke ga-aputa naani mmeru nye oru ahụ. Anyi niile nwere ihe zuru ezu anyi ga-eme n’inagide okwu ugha nke ndi gosiputaworo njikere ha igba ama ugha.” Manuscript Releases, volume 9, 106, 107.

N’edemede gara aga, anyi kpoputara na Ellen White kwuru na ndi ahụ kposara mkpu oge ikpe nwere nghota ziri ezi banyere “ihe a na-eme kwa ubochi,” nakwa na echiche Prescott na Daniells na “ihe a na-eme kwa ubochi” nochiri anya ozi Kraist n’ebe nsọ sitere n’aka Setan. O baara Haskell mba n’ihi ikwe ka esemokwu ahụ nogide, ma o bughi n’ihi onodu ya banyere eziokwu nke ihe “ihe a na-eme kwa ubochi” na-anochi anya ya. N’oge ahụ, otutu ka kwenyere na nghota ndi osu uzo nwere banyere “ihe a na-eme kwa ubochi,” ma nke ka mkpa, amaokwu di na Daniel iri na otu, nke a ga-ekpughe n’oge ogwugwu n’afọ 1989, ka no otutu iri afọ n’odinihu. N’oge ahụ (1989), mkpa o di inwe nghota ziri ezi banyere “ihe a na-eme kwa ubochi” ga-adi mkpa. Ndi na-eme mmeghari echiche mgbe niile na-ahapu ihe mgbochi na nkowaputa Ellen White tinyere, ndi a kpebiri naani maka oge ahụ puru iche, n’ime efere ha juputara n’akuko ifo. Guo onuogu nkowaputa oge di na amaokwu a sochirinụ.

“Enwere m okwu m ga-agwa Umunna Butler, Loughborough, Haskell, Smith, Gilbert, Daniells, Prescott, na ndi niile na-arusi oru ike n’ikwagide echiche ha banyere ihe ‘nke kwa

ubochi' di na Daniel 8 putara. E kwesighi ime nke a ajuju nkwale, ma mkpalite esemokwu sitere n'itule ya dika nke a abwo ihe di mwute nke ukwu. Mgbagwoju anya esiwoola na ya puta, a doputakwala uche ufodu n'ime umunna anyi n'itule nke oma oru ahụ Onyenwe anyi eduziwo ka e mee n'oge a n'obodo anyi. Nke a atowo nnukwu onye iro nke oru anyi utu."

"Ihe e nyere m bu na e kwesighi ime ihe o bu la ga-eme ka mkpasu iwe gbasara ajuju a bawanye. Ka e ghara ibubata ya n'okwuchukwu anyi ma kwusie ike n'elu ya di ka okwu di oke mkpa. Anyi nwere nnukwu oru n'ihu anyi, anyi enweghikwa obuna otu awa anyi ga-atufu n'ihapu oru di mkpa a ga-aru. Ka anyi kpachie mgbal anyi n'ihu oha n'igosiputa ahirikwu ndi di mkpa nke eziokwu ndi ahụ nke anyi nwere ihe doro anya banyere ha.

"Aga m eme ka nti unu diri n'ekpere ikpeazu nke Kraist, dika e dere ya na Jon 17. E nwere otutu isiokwu anyi puru ikwu okwu banyere ha,—eziokwu di nsu, ndi na-anwale, mara mma n'idi mfe ha. N'ime ndi a ka unu puru ibikwasu uche n'idi uchu di ukwu. Ma ka e wee ghara iweta 'ihe a na-eme kwa ubochi,' ma o bu isiokwu o bu la ozo nke ga-akpalite esemokwu n'etiti umunna, n'oge a; n'ihu na nke a ga-egbu oge ma gbochie oru nke Onyenwe anyi ga-acho ka uche umunna anyi lekwasu anya na ya ugbu a. Ka anyi ghara ikpalite ajuju ndi ga-ekpughe odiche doro anya n'echiche, kama ka anyi si n'Okwu ahụ weta eziokwu ndi di nsu banyere ihe iwu Chineke na-ariu n'ike na-abughi nke a puru izere."

"Ndi ozi anyi kwesiri icho igosi eziokwu ahụ n'uzo kasu mma ma kasu anabata. Okwere mee, ka ha niile na-ekwu otu ihe ahụ. Ka okwuchukwu ndi ahụ buru ndi di mfe, na-ekwu banyere isiokwu ndi di oké mkpa a puru ighota n'uzo di mfe. Mgbe ndi ozi anyi niile huru mkpa o di iweda onwe ha n'ala, mgbe ahụ Onyenwe anyi puru iruko oru onu na ha. Anyi choro ugbu a ka a toghata anyi ozo, ka ndi mmuo ozi nke Chineke wee soro anyi ruko oru, na-etinye mmetuta di nsu n'obi ndi ahụ anyi na-aruru oru."

"Anyi aghaghi ijikota onwe anyi onu n'ime agbu nke idi n'otu nke yiri nke Kraist; mgbe ahụ, oru ike anyi agaghi abu n'efu. Jikotanu onwe unu n'otu eriri kwekoro nke oma, ka e wee ghara iweta esemokwu obula. Gosi ike nke eziokwu na-eme ka mmadu buru otu, nke a ga-emekwa mmetuta di ukwu n'uche mmadu. N'idi n'otu ka ike di.

"Nke a abughi oge e ji eme ka obere ihe di iche iche ndi na-adighi mkpa puta ihe. O buru na ufodu ndi na-enweghi njiko di ike, di ndu, ha na Nna-ukwu ahụ, ekpughere uwa adighi ike nke ahumahụ ha n'ihe ndi Kraist, ndi iro nke eziokwu ahụ, ndi na-elekota anyi anya nke oma, ga-eji ya mee ihe nke ukwu, a ga-egbochikwa oru anyi. Ka mmadu nile zulite idi umeala n'obi, ma muta ihe n'aka Ya bu onye di nwayoo ma di umeala n'obi n'obi."

"Isiokwu banyere 'nke kwa ubochi' ekwesighi ikpata mmeghari di otu ahụ di ka e meworo. N'ihu uzo ndi nwoke no n'akuku abuo nke ajuju a si lebara isiokwu a anya, esemokwu eбилitela, ogbaaghara esokwala ya puta.

"Omume Nwanna Larry Smith n'ikpoputa akwukwo nta nke nwere ikpe omuma megide umunna ya na megide okwukwe ha, abughi nke Chineke kwadoro. Ma Elder Prescott, aga m asi gi, Onyenwe anyi etinyebeghi ibu gbasara okwu a n'ahu gi.

“O wutere m ihe mgbu inu na Okenye Daniells, ebe o maara na e nwere odjiche nke echiche banyere okwu a n’etiti ndi ndu anyi, kwesikwara ikwali okwu a ka o puta n’ihu, dika e mere ya n’ebe ufodu.

“Ndi ozo n’ime umunna anyi ekweghi ka amamihe duzie ha, ha ejikwaghikwa nlezianya si n’ihe kpatara ya ruo n’ihe o na-ebute cheputa ihe gbasara nsonaazu mgbalị ha iji kwado echiche ha banyere nkowa nke ‘the daily.’ Mgbe onodu di ugbo a nke idi iche n’echiche banyere isiokwu a ka di, ka a ghara ime ka o puta ihè. Ka esemokwu niile kwusi. N’oge di otu a, nkiti bu ikwu okwu n’onwe ya.”

“Oru dijiri ndi ohu Chineke n’oge a bu ikwusa Okwu ahụ n’obodo ukwu. Kraist biara izoputa mkpuru obi, ma anyi, di ka ndi nkesa amara Ya, kwesiri ime ka ndi bi n’obodo ukwu mara eziokwu Ya na-azoputa.” Pamphlets, number 20, 11, 12.

Nwannaanyi Larry Smith, onye o na-ekwu maka ya, were iwe nke ukwu banyere onodu ahụ, n’ihi na o bu akwukwo nna ya, *Daniel and the Revelation*, ka Prescott na Daniells chorọ idegharia ka ha wee gbanwee ihe o dere banyere “the daily.” Nwannaanyi Smith no na-agbachitere eziokwu ahụ, nakwa nna ya. O na-akowaputa esemokwu ahụ ugboro ugboro site n’okwu ndi a, “n’oge a,” ma n’akuku ngwucha ya o na-ekwu, “Mgbe onodu di ugbo a nke odjiche n’echiche banyere isiokwu a ka di, ka e ghara ime ka o puta ihè.” Mahadum niile nke Adventism ndi na-akuzi “the daily” taa, na-akuzi echiche nke Setan. O doo anya na onodu ndi di taa abughi otu ihe ahụ ha bu n’oge ahụ.

Ogbo nke abuo nke Adventism malitere n’oge nnupuisi nke 1888, e wee guzobe ime-mmuo-aja n’etiti ndi ndu. Onodu ahụ meghere uzọ maka iga n’ihu nke aghugho ime-mmuo-aja ka ukwu, ndi a ga-ebute onodu nkewapu na nkewa, ebe ndi no n’onodu ibu oru kpebiri ikwalite ihe o bula ha onwe ha kpebiri na o bu eziokwu. Ndi nwoke dika Daniells, Prescott na Kellogg ghorọ akara nke akuko ihe mere eme ebe Ezikiel kowara ihe ndi okenye iri asaa ahụ, “ndi okenye nke ulo Izrel,” ga “eme n’ochichiri, onye o bula n’ulo ime nke oyiyi ya? n’ihi na ha na-asi, Jehova anaghi ahụ anyi.”

N’ogbo ahụ, ndi ozi nke ozi 1888 ahụ, ha abuo furu uzọ ha n’etiti esemokwu, mgbagwoju anya na ime mmuo nke kpuchiri ndi okenye iri asaa nke Ezikiel, ndi sere arusi n’elu mgbidi ulo nsọ ahụ, nakwa n’elu mgbidi uche ha. E wepuru oru ahike n’ihi ime mmuo nke Kellogg, ma ndi ndezighari nke Adventizim Laodisia na-edukwa ndi na-amughi ihe ka ha kweere na udi mmeri ufodu si n’ogba aghara nke ogbo ahụ puta. E nwere akuko ihe mere eme yiri ya n’oge Ndi Ikpe, ebe nchikota nke akuko ihe mere eme nke Ndi Ikpe dabara oge a nke oma, n’ihi na amaokwu ikpezu nke Ndi Ikpe na-ekwu, si:

N’ubochi ndi ahụ eze adighi n’Izrel: onye obula na-eme ihe ziri ezi n’anya nke ya. Ndi Ikpe 21:25.

Ka anyi na-aga n’ihu n’isiokwu ndi a, anyi ga-egosi ihe mere akuko Ndi Ikpe kwekorọ n’akuko nke ogbo nke abuo nke Adventism; ma ekwesiri iriba ama na, mgbe a na-atule akuko nke Adventism Laodisia, akuko a na-enweta n’uzo di mfe bu nke ndi na-eme mmeghari akuko ihe mere eme enyela. N’ezie, Sister White achoghi ka a kpalite isiokwu nke “the daily” n’oge akuko ahụ, ebe n’eziokwu o bu nani obere igwe ndi ikom ka o siri na “ndi mmuo ozi a chupuru n’elugwe” no

na-eduzi, ka e nyere ikpo okwu ohanzeze iji kwalite echiche ha na-ezighi ezi. Ma itu aro na Sister White mgbe o bula kwadoro echiche ahụ na o di mma ijigide njehie bu nnoo ihe megidere kpomkwem ihe o kwenyere.

“Umunna, dika onye nnochiri anya Kraist, ana m adọ unu aka ná ntị ka unu zere okwu ndi a na-adighi n’isi, ndi ochicho ha bu iduhie uche puo n’eziokwu. Njehie adighi emeru emeru mgbe o bula. O dighi mgbe o na-edo mmadu nsọ, kama o na-eweta mgbagwoju anya na esemokwu mgbe niile. O na-adi ize ndu mgbe niile. Onye iro ahụ nwere nnukwu ike n’elu uche ndi a na-ejighi ekpere wusie ike nke oma ma guzobe ha n’eziokwu nke Akwukwo Nso.” Testimonies, volume 5, 292.

Anyi ga-aga n’ihu na omumu a n’akwukwo ozo na-esonu.

“Anyi enweghi oge anyi ga-atufu. Oge nsogbu di n’ihu anyi. A na-akpalite uwa site na mmuo agha. N’oge na-adighi anya, ihe nkiri nsogbu ndi e kwuru banyere ha n’amuma ga-emezu. Amuma di n’isi nke iri na otu nke Daniel erutewo nso n’imezu ya zuru ezu. Otutu n’ime akuko ihe mere eme nke mezuwo amuma a ga-emeghari ozo. N’amaokwu nke iri ato, e kwuru maka otu ike nke ‘ga-enwe mwute, laghachi, werekwa iwe megide ogbugba ndu nsọ ahụ: otu a ka o ga-eme; o ga-alaghachi obuna, nwee nghota na ndi ahụ na-ahapu ogbugba ndu nsọ ahụ. Ndi agha ga-eguzo n’aka ya, ha ga-emetokwa ebe nsọ nke ike, wepukwa aja a na-achụ kwa ubochi, ha ga-edokwa ihe aru nke na-eme ka o buru nkiti. Ma ndi na-eme ajo omume megide ogbugba ndu ahụ ka o ga-eji ire utọ mebie: ma ndi ahụ maara Chineke ha ga-adi ike, ha ga-emekwa nnukwu omume. Ndi nwere nghota n’etiti ndi mmadu ga-akuziri otutu mmadu: ma ha ga-ada site n mma agha, na site n oku, na site n ndota n’agha, na site n ikwakoro ihe, otutu ubochi. Ugbu a mgbe ha ga-ada, a ga-enyere ha aka site n obere enyemaka: ma otutu ga-esonyere ha site n ire utọ. Ufodu n’ime ndi nwere nghota ga-adakwa, iji nwalee ha, na iji sachapu ha, na ime ka ha di ochi, obuna ruo n’oge ogwugwu: n’ihi na o ka di maka oge a kara aka. Eze ahụ ga-emekwa dika ochicho ya si di; o ga-ebulikwa onwe ya elu, too onwe ya kariya chi o bula, kwuokwa ihe itunanya megide Chineke nke chi niile, o ga-aga n’ihu nke oma ruo mgbe iwe ahụ ga-ezu oke: n’ihi na ihe e kpebiri ga-emezu.’ Daniel 11:30–36.”

“A ga-enwe ihe ndi yiri ihe e kowara n’okwu ndi a. Anyi na-ahụ ihe ama na-egosi na Setan na-enweta ngwa ngwa ikike ichikwa uche ndi mmadu ndi na-enweghi egwu Chineke n’ihu ha. Ka mmadu niile guo ma ghota amuma nile di n’akwukwo a, n’ihi na anyi na-abanye ugbo a n’oge mkpagbu ahụ e kwuru banyere ya:”

“Ma n’oge ahụ, Maikel ga-ebili, onye-isi ukwu ahụ nke na-eguzoro umu nke ndi gi; a ga-enwekwa oge nsogbu, nke a na-ahutubeghi kemgbe e nwere mba ruo n’oge ahụ kpomkwem: ma n’oge ahụ, a ga-azoputa ndi gi, onye obula a ga-ahụ ka e dere aha ya n’akwukwo ahụ. Ma otutu n’ime ndi ahụ na-ehi ura n’aja nke uwa ga-eteta, ufodu gaa ná ndu ebighi ebi, ufodukwa gaa ná ihere na nleli ebighi ebi. Ndi nwere amamihe ga-enwu dika nchaputa nke mbara igwe; ndi na-edukwa otutu mmadu n’ezi omume ga-adikwa ka kpakpando ruo mgbe ebighi ebi. Ma gi, Daniel, mechie okwu ndi a, ma kaa akwukwo ahụ akara, ruo n’oge ogwugwu: otutu ga-agba oso ebe a na ebe ahụ, ihe omuma ga-abawanyekwa.’ Daniel 12:1–4.” Manuscript Releases, nombra 13, 394.